

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2022 m. rugsėjo 19 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0277(COD)

12413/22
ADD 4

AUDIO 86
CODEC 1314
DIGIT 166
MI 668
DISINFO 72
FREMP 183
COMPET 712
EDPS 1
DATAPROTECT 256
JAI 1194
SERVICES 18
POLGEN 121

PRIDEDAMAS PRANEŠIMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2022 m. rugsėjo 16 d.
kam:	Tarybos generaliniam sekretoriatui
Komisijos dok. Nr.:	SWD(2022) 287 final
Dalykas:	KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS „POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA“, pridedamas prie Pasūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento, kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema (Europos žiniasklaidos laisvės akto)

Delegacijoms pridedamas dokumentas SWD(2022) 287 final.

Priedama: SWD(2022) 287 final

Briuselis, 2022 09 16
SWD(2022) 287 final

KOMISIJOS TARNYBŲ DARBINIS DOKUMENTAS
POVEIKIO VERTINIMO ATASKAITOS SANTRAUKA

pridedamas prie

Pasūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento
kuriuo nustatoma bendra žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkoje sistema (Europos
žiniasklaidos laisvės akto)

{COM(2022) 457 final} - {SEC(2022) 322 final} - {SWD(2022) 286 final}

SANTRAUKOS LENTELĖ

Europos žiniasklaidos laisvės akto poveikio vertinimas

A. Būtinybė imtis veiksmų

Kokia tai problema ir kodėl ji yra ES masto?

Žiniasklaidos rinkoms tampant vis labiau skaitmeninėmis ir iš esmės tarpvalstybinėmis, tinkamam vidaus žiniasklaidos rinkos veikimui trukdo kelios problemos, Tai

- kliūtys tarpvalstybinei veiklai ir investicijoms;
- nepakankamas bendradarbiavimas reguliavimo srityje ir nepakankama reguliavimo konvergencija;
- kišimasis į laisvą kokybiškų žiniasklaidos paslaugų teikimą ir
- neskaidrus ir (arba) nesąžiningas ekonominių išteklių paskirstymas.

Įvairiose ES šalyse problemų mastas skiriasi, tačiau apskritai žiniasklaidos rinkos dalyviai dėl jų negali pasinaudoti visomis vidaus rinkos galimybėmis, išlaikyti ekonominį tvarumą ir tinkamai atlikti savo visuomeninį vaidmenį informuojant piliečius ir įmones.

Ką reikėtų pasiekti?

Bendrasis tikslas – užtikrinti gerą žiniasklaidos vidaus rinkos veikimą.

Konkretūs iniciatyvos tikslai:

- tarpvalstybinės veiklos ir investicijų žiniasklaidos vidaus rinkoje skatinimas;
- glaudesnis bendradarbiavimas reguliavimo srityje ir reguliavimo konvergencija žiniasklaidos vidaus rinkoje;
- palankesnės sąlygos laisvam kokybiškų žiniasklaidos paslaugų teikimui vidaus rinkoje ir
- skaidrus ir sąžiningas ekonominių išteklių paskirstymas žiniasklaidos vidaus rinkoje.

Kokia būtų papildoma ES lygmens veiksmų nauda (subsidiarumo principas)?

Iniciatyva sumažins našta rinkos dalyviams, kurie, vykdydami veiklą keliose valstybėse narėse, turi laikytis skirtingų nacionalinių teisinių režimų. Padidės nuspėjamumas ir teisinis tikrumas, bus skatinama sąžininga konkurencija (ypač pasaulinių interneto platformų atveju), intensyvės tarpvalstybinės investicijos ir pagerės ES teikiamų žiniasklaidos paslaugų kokybė. Intervencinė priemonė tik nacionaliniu lygmeniu būtų nepakankamo masto ir neturėtų reikiamo aproksimuojančio poveikio. Bet koku atveju šia iniciatyva nebus kišamasi į tautinį tapatumą ar reguliavimo tradicijas žiniasklaidos srityje.

B. Sprendimai

Kokių yra galimybių pasiekti šiuos tikslus? Ar viena iš galimybių pasirinkta kaip tinkamiausia? Jei ne, kodėl?

Be dinamiško¹ bazinio lygio scenarijaus išsamiai įvertintos trys galimybės.

1 galimybė. Rekomendacija dėl žiniasklaidos pliuralizmo ir nepriklausomumo, kuria valstybės narės ir, tam tikrais atvejais, žiniasklaidos rinkoje veikiančios bendrovės raginamos įgyvendinti veiksmus, kuriais būtų remiamas žiniasklaidos pliuralizmas, redakcinė nepriklausomybė, skaidrumas ir sąžiningumas žiniasklaidos rinkoje.

2 galimybė. Pasiūlymas dėl teisės akto ir rekomendacija dėl žiniasklaidos nepriklausomumo. Pasiūlymu nustatomos bendros žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkos taisyklės, o rekomendacija žiniasklaidos bendrovės ir valstybės narės skatinamos remti žiniasklaidos nepriklausomumą ir skaidrumą.

3 galimybė. Išplėstinis pasiūlymas dėl teisės akto, kuriuo, be visų 2 galimybė siūlomų teisės aktų elementų, įvedami papildomi įpareigojimai žiniasklaidos rinkos bendrovėms ir reguliavimo

¹ Bazinio lygio scenarijus yra dinamiškas, nes jame atsižvelgiama į visus galiojančius atitinkamus ES teisės aktus (pvz., Audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų direktyvą) ir baigiamus rengti teisės aktus (pvz., Skaitmeninių paslaugų aktą ir Skaitmeninių rinkų aktą).

institucijoms, siekiant skatinti kokybiškų žiniasklaidos paslaugų prieinamumą ir skaidrų / sąžiningą ekonominių išteklių paskirstymą žiniasklaidos rinkoje.

Pasiūlymuose dėl teisės aktų numatoma sukurti valdybą, kurią sudarytų atitinkamų nacionalinių reguliavimo institucijų atstovai ir kuriai padėtų Komisijos skiriamas sekretoriatas (**A variantas**) arba nepriklausoma ES tarnyba (**B variantas**).

Kaip tinkamiausią politikos galimybę rekomenduojama pasirinkti **2 galimybės A variantą**.

Kokios yra įvairių suinteresuotųjų subjektų nuomonės? Kas kuriai galimybei pritaria?

Visuomenė ir dauguma kitų suinteresuotųjų subjektų, įskaitant kovotojų už žiniasklaidos laisvę bendruomenę, vartotojų organizacijas, nacionalines žiniasklaidos reguliavimo institucijas, Europos audiovizualinės žiniasklaidos paslaugų reguliuotojų grupę (ERGA), visuomeninius ir privačius transliuotojus, turinio platintojus, interneto tarpininkus ir reklamos ekosistemos dalyvius, pritaria subalansuotos intervencinės teisėkūros priemonės galimybei, palyginti su neveikimu arba išsamių standartų nustatymu. Tik leidėjams yra priimtinesnė rekomendacijos galimybė, nors jie pritaria priemonėms dėl auditorijos matavimo, valstybinės reklamos ir žurnalistų šaltinių apsaugos. Valdymo klausimu plataus pritarimo sulaukė priežiūros struktūra, kurią numatoma kurti ERGA pagrindu. Reguliavimo institucijos ir kovotojų už žiniasklaidos laisvę bendruomenė ypač pritaria ERGA stiprinimui, o įmonės ir verslo asociacijos norėtų, kad dabartinė ERGA forma nesikeistų.

C. Tinkamiausios galimybės poveikis

Kokie būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) pranašumai?

Geriau veikianti žiniasklaidos vidaus rinka paskatins didesnes investicijas, aktyvesnę plėtrą ir konkurenciją, todėl pagerės žiniasklaidos bendrovių gyvybingumas ir vartotojams bus prieinamas įvairesnis kokybiškas žiniasklaidos turinys. Skaičiuojama, kad metinė grynoji ekonominė nauda (padidėjusios žiniasklaidos bendrovių pajamos), sieks 2,9 mlrd. EUR. Tikimasi, kad nauda visuomenei pasireikš didėjančia atskaitomybe ir pasitikėjimu žiniasklaida, didesne žiniasklaidos laisve ir pliuralizmu, taigi sustiprės teisinė valstybė ir pagerės demokratijos standartai.

Kokios būtų tinkamiausios galimybės (jei jos nėra – pagrindinių galimybių) įgyvendinimo išlaidos?

Pasirinkta galimybė piliečiams nesukels jokių išlaidų, o įmonės patirs tik nedideles prisitaikymo išlaidas, t. y. bendros vienkartinės išlaidos visoms įmonėms sudarys nuo 9,4 iki 14 mln. EUR, o nuolatinės metinės išlaidos – nuo 5,6 iki 14,5 mln. EUR. Visos šios išlaidos bus įtrauktos į įprastinės veiklos sąnaudas. Metinės valdžios institucijų išlaidos sudarys 6,1 mln. EUR, įskaitant apytiksliai 2–2,3 mln. EUR metinių ES išlaidų, kurias sudaro 8–10 etatų ir apie 1 mln. EUR² veiklos biudžetas, numatytas A variante nurodytam valdymo sprendimui įgyvendinti.

Koks bus poveikis MVĮ ir konkurencingumui?

Tikimasi, kad MVĮ išlaidos nebus didelės ir daugiausia bus susijusios su susipažinimu su naujomis priemonėmis. Jas atsvers didesnė nauda, kuri, kaip tikimasi, bus reikšminga, nes pasirinkus tinkamiausią galimybę MVĮ galės vykdyti veiklą, įskaitant veiklą tarpvalstybiniu mastu, labiau nuspėjamoje ir nuoseklesnėje reguliavimo aplinkoje. Inicatyva būtų sudarytos palankesnės sąlygos MVĮ konkuruoti su kitais rinkos dalyviais, įskaitant interneto platformas. Be to, skaidresnis ir sąžiningesnis valstybinės reklamos paskirstymas sumažintų rinkos iškraipymus ir būtų naudingas MVĮ.

Ar tai turės didelį poveikį nacionaliniams biudžetams ir administravimo subjektams?

Nacionalinės institucijos patirs nuolatinių administracinių ir vykdymo užtikrinimo išlaidų, tačiau taip pat sutaupys lėšų: nacionalinės žiniasklaidos reguliavimo institucijos galėtų tikėtis sutaupyti

² Finansinėje teisės akto finansinėje pažymoje pateikiami išsamūs duomenys apie ES išlaidas.

iki 20 % savo dabartinių metinių išlaidų, susijusių su koordinavimu ERGA struktūroje. Tikimasi, kad pasirinkus tinkamiausią galimybę pagerės žiniasklaidos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo kokybė ir joms bus lengviau spręsti tarpvalstybines problemas. Be to, priemonėmis dėl valstybinės reklamos ir visuomeninės žiniasklaidos nepriklausomumo apsaugos priemonėmis bus padidintas valstybės išteklių naudojimo skaidrumas ir veiksmingumas.

Ar bus dar koks nors didelis poveikis?

Dėl gausiau teikiamo kokybiško žiniasklaidos turinio, didesnio rinkos skaidrumo ir saugesnės informacinės erdvės vartotojams bus suteikta daugiau galių, geresnė apsauga ir sąlygos naudotis saviraiškos ir informacijos laisve. Be to, pagerinus visuomenės ir įmonių galimybes naudotis kokybiškais žiniasklaidos paslaugomis, pagerės bendrosios rinkos, kaip viseto, vientisumas.

Proporcingumo principas?

Tinkamiausioje galimybeje numatytos priemonės yra taiklios ir neviršija to, kas būtina iniciatyvos tikslams pasiekti. Visų pirma tinkamiausia galimybė numato tik subalansuotas derinimo priemones, kurios būtų susietos su nacionalinių žiniasklaidos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo ES valdyboje sistema ir būtinos tinkamam vidaus žiniasklaidos rinkos veikimui užtikrinti. Pasiūlyme atsižvelgiama į įvairių subjektų naštą ir apsiribojama tik esminėmis naujomis prievolėmis, o tiesioginės reikalavimų laikymosi ir vykdymo užtikrinimo sąnaudos atitinka iniciatyvos tikslus.

D. Tolesni veiksmai

Kada politika bus persvarstoma?

Priėmus teisės aktą, valstybėms narėms bus suteikta nuo 3 iki 6 mėnesių savo nacionalinėms sistemoms pritaikyti pagal atitinkamas nuostatas. Pirmasis vertinimas bus atliktas praėjus ketveriems metams nuo naujųjų taisyklių įsigaliojimo, o vėlesni vertinimai bus atliekami kas ketverius metus. Teisės aktu bus sukurtas nepriklausomas mechanizmas, skirtas stebėti žiniasklaidos paslaugų vidaus rinkos veikimui kylančią riziką. Kalbant apie rekomendaciją, būtų svarstoma ir speciali stebėsenos schema. Konkrečiai, valstybės narės pateiks Komisijai visą svarbią informaciją apie priemones ir veiksmus, kurių buvo imtasi dėl žiniasklaidos nuosavybės skaidrumo. Kitų rekomendacijos sričių stebėseną bus vykdoma pagal teisės akte nustatytą mechanizmą.